

jugoslovanskih geografov v primerjavi s prispevki poljskih geografov, predstavlja zbornik soliden prikaz dela geografske problematike podeželja. Ob zborniku *Geografske značilnosti preobrazbe slovenskega podeželja*, ki je izšel ob 60-letnici Geografskega društva Slovenije in nekaterih številc Geographice Slovenice, zbornikov z zborovani slovenskih geografov ter še nekaterih drugih zbornikov, je to nedvomno še en soliden prispevek k poznavanju geografske problematike podeželja. Na koncu koncev gre za referate s specializiranega seminarja, kakršnih je na žalost pri nas vse manj, bilo pa bi jih potrebno čim več. Izgleda, da je le na tak način omogočen izid tako pomembnih rezultatov proučevanja našega prostora.

M. Pak

Geografska priročnika

Zemlja, velika ilustrirana enciklopedija. Mladinska knjiga, Ljubljana 1982, 271 strani, formata 22,5 × 29,5 cm.

Pred nami je slovenska izdaja v svetu zelo popularne enciklopedične izdaje »*The Joy of Knowledge The Physical Earth*«, ki jo je za izvoz Mladinska knjiga tiskala leta 1977. Originalna verzija enciklopedije in njen zvezek »*The Physical Earth*« predstavljata le približno polovico zvezka »Zemlja«. Iz uvodnih podatkov o knjigi ni razvidno, po katerem zvezku originalne verzije je preveden drugi del knjige, ki je v glavnem posvečen gospodarjenju človeka z naravnimi viri, od rudnin, energije pa do najrazličnejših oblik pridelovanja hrane. Zahtevne strokovne prevode in priredbo besedil je opravila zelo dobro cela vrsta slovenskih raziskovalcev. Spremno besedo slovenski izdaji na pot je napisal predsednik SAZU akademik Janez Milčinski, kjer med drugim pravi: »To so knjige za živo rabo, ...«. S tem mnenjem se lahko povsem strinjamo in to zlasti zato, ker ne gre za klasično obliko enciklopedije, temveč za moderno oblikovano enciklopedijo, katere temelj so zgoščeni enciklopedično napisani zaključeni problemski sklopi. Za ilustracijo navajamo nekatere od njih: anatomija Zemlje; Zemlja kot magnet; potovanja kontinentov; kartiranje Zemlje; Zemljino obličje; podnebje; morsko dno; onesnaževanje rek in jezer; tla živijo, itd.

V prvem delu knjige je podoba zemlje prikazana s celo vrsto kart in to je pravi mali ter kvalitetno izdelan atlas, ki ga še dopolnjujejo karte podvodnega reliefa. To so izjemno dopadljivo izdelane karte, ki nam na enem mestu in v celoti prikazujejo poglobljene poteze podvodnega reliefa Zemlje. Številne ilustracije, oprema in tisk so na zavidljivo visokem nivoju.

Milan Orožen Adamič

Atlas. Svet v številkah, države sveta. Mladinska knjiga, Ljubljana, 1983, 308 strani, format 21,5 × 30 cm.

Ta atlas je bil pripravljen po izdaji: B., I n g o l i č, A., M e d v e d, »*Atlas sveta za osnovne in srednje šole*«. Glavni urednik in prirejevalec te nove izdaje atlasa je bil B. I n g o l i č. Zasnovano slovenskega opisa in montažo napisov v njem je izdelal, pod vodstvom Vilija Kosa, Geodetski zavod SRS — oddelek za kartografijo. Kartografske osnove so v veliki večini posnete iz Diercke Weltatlas in Georg Westermann (1979 in 1982). Nekaj malega je tudi domačih kartografskih izdelkov (Geodetski zavod), ki pri-

kazujejo razlike med merili kart. Od strani 174 do 229 so v atlas vključena besedila in grafični prikazi iz knjige »Zemlja, velika ilustrirana enciklopedija« (Mladinska knjiga, 1982). No, v atlasu je še več drugih strani s kartami, ki so očitno povzete po izdaji »Zemlja ...«, vendar ni to nikjer povedano.

V celoti vsebuje knjiga preko 320 kart v najrazličnejših merilih in še vrsto drugih ilustracij, satelitskih posnetkov in podobnega. Pred nami je torej zelo obsežen in bogato ilustriran atlas, katerega dodatna vrednost je, da ima poleg številnih topografskih in političnih kart še vrsto gospodarskih in drugih tipov tematskih kart. Ob vsem tem bogatem izboru najrazličnejših kart je škoda, da niso iz knjige »Zemlja ...« vključene tudi karte podvodnega reliefa. To, da je v atlas vključen del besedila iz omenjene knjige je smotno, še posebej zato, ker je vsebina besedila izjemno kvalitetna. Po drugi strani se čuti, da atlas ni originalno delo, temveč je sestavljen in prirejen za slovenskega bralca iz zelo različnih virov. Če smo realni in se zavedamo, kako obsežno, drago in tudi zamudno delo predstavlja že samo slovenska priredba, potem tega, da je pred nami sestavljanka, nosilcu in sodelavcem atlasa ne moremo zameriti. Bilo pa bi prav in koristno, če bi bilo v uvodu atlasa, ki ga na žalost ni, to povedano. Način pisave geografskih imen je obrazložen v posebnem uvodnem sestavku, ki je glede na še vedno živahne razprave o tem v okvirih Geografskega društva in izven njega, v marsičem vprašljiv. Bolj kot to, da so se sestavljavci atlasa pač odločili za neko načelo, nas moti nedoslednost in neenotna pisava geografskih imen. V karti na strani 98 je zapisano SRI LANKA in spodaj je nekoliko manjšo tipografijo (Cejlon), list naprej pa stoji ŠRI LANKA (Cejlon). Takih ali podobnih napak, ali kar je še pomembneje, nedoslednosti, je še več in jih bo treba v naslednjih izdajah atlasa, če bo do tega prišlo, popraviti. Včasih so vprašljive celo nekatere slovenske oblike imen držav. Tako je n.pr. za državo Slonokoščena obala v atlasu oznaka Obala slonove kosti. Tega pa avtorjem atlasa ne moremo preveč zameriti, saj raba tujih geografskih imen v kartah ni podrobno dogovorjena, oziroma je prepuščena bolj ali manj le dobremu občutku za jezik. Ta je lahko boljši ali slabši in posledica tega je utvarjanje precejšnje zmešnjave. Brez dvoma so se sestavljavci slovenske priredbe atlasa tega zavedali in jim lahko štejemo v dobro, da so, v kolikor je bilo to možno, dodali tudi originalno obliko posameznih imen.

Dodano je obsežno imensko kazalo krajev, ki pa je na žalost tu in tam pomanjkljivo. Da bi se temu izognili, bi morali imeti sestavljavci atlasa na voljo precejšnja sredstva in dovolj časa, kar pa običajno realno ni mogoče. Ob tem pa moramo posebej pohvaliti izjemno kvaliteten tisk na dobrem papirju in zelo dopadljivo opremo.

Milan Orožen Adamič

Iz inozemske naravnogeografske književnosti

Geomorfologija Evrope (Geomorphology of Europa). Uredil Clifford Embleton. The Macmillan Press Ltd-A Willex-Intersciences publication. 463 s., London 1984

To je skupinsko delo, ki v seznamu navaja 21 avtorjev. V prvi devetini knjige, ki govori o Evropi kot celoti, so uvrščena poglavja o njeni strukturi in tektonski sestavi, o strukturnih in tektonskih pojavih oceanskega dna okoli Evrope in o eksogenih reliefnih oblikah kopnega. Ta del so napisali sovjetski geomorfologi, največ N. V. B a š e n i n a in O. K. L e o n t i j e v. Ostala knjiga poroča o morfostrukturnih enotah Evrope, ki jih je šestnajst. Zadnja enota je morsko dno okoli Evrope. Ker glede šte-